

Landelijk Overleg van Gemeentebesturen inzake Opvang- en terugkeerbeleid

Ministerie van Veiligheid en Justitie
T.a.v. Staatssecretaris K.H.D.M. Dijkhoff
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Betreft: dakloze vreemdelingen met ernstige problematiek

Groningen, 23-3-2017

Geachte heer Dijkhoff,

Hierbij wil het Landelijk Overleg Gemeentebesturen inzake Opvang- en Terugkeerbeleid (LOGO) haar zorgen uitspreken over een aantal specifieke risicogroepen dakloze vreemdelingen. Tevens verzoeken wij u de urgentie van de risico's te onderkennen om prioriteit te geven aan het treffen van maatregelen, teneinde de veiligheids- en openbare orde risico's tegen te gaan.

Het betreft dakloze vreemdelingen die aangetroffen worden zonder voorzieningen waaruit blijkt - na toetsing door de IND - dat er geen voorliggende voorziening van Rijksweg voorhanden is.

Dakloze vreemdelingen met een ernstig strafblad

Diverse gemeenten zijn geconfronteerd met dakloze vreemdelingen met een ernstig strafblad maar die (nog) niet-verwijderbaar zijn. Deze vreemdelingen worden vanuit een Penitentiaire Inrichting (PI) zonder middelen van bestaan of andere voorzieningen op straat gezet. Zij mogen niet werken, kunnen geen uitkering verkrijgen, kunnen niet verzekerd worden en hebben geen onderdak. Een dakloos bestaan met een ernstig strafblad en zonder middelen om te kunnen overleven verhoogt nadrukkelijk het gevaar op recidive. Veelal begeleidt de reclassering deze vreemdelingen niet en zij hebben dan ook geen zicht op waar betrokkenen verblijven of wat ze doen. Omdat er op betrokkenen een terugkeerverplichting rust, wordt er door de reclassering niet gewerkt aan resocialisatie en/of integratie waardoor de kans op recidive alleen maar verder toeneemt. De lokale openbare orde, alsmede de veiligheid van onze burgers, zijn er niet bij gebaat om deze vreemdelingen aan de straat over te laten. Vanuit het oogpunt van de openbare orde en veiligheid dient er met spoed aan praktisch werkbare oplossingen gewerkt te worden. De benoemde groep omvat diverse vreemdelingen die

onvoorwaardelijk veroordeeld zijn (soms zelfs tot 8 jaar onvoorwaardelijk) voor bijvoorbeeld ernstige geweldsmisdrijven (zelfs doodslag), brandstichting in een bewoond pand, etc. Soms wordt een vreemdeling in een politiewagen afgezet bij een Bed-Bad-Brood-opvang in een gemeente met de mededeling dat betrokkene onvoorwaardelijk veroordeeld is tot een gevangenisstraf en steek- en brand gevaarlijk is.

Wij gaan ervan uit dat u onze zorgen begrijpt en deelt. Wij verzoeken u hierbij daarom dan ook om met grote spoed samen met gemeenten tot oplossingen ten aanzien van deze doelgroep te komen en hen niet aan de straat over te laten. Er zijn bij gemeenten al ideeën omtrent een oplossing hiervoor.

Dakloze vreemdelingen met ernstige medische problematiek

In de diverse Bed-Bad-Brood-opvangvoorzieningen in Nederland, wordt een behoorlijk aantal asielzoekers met ernstige medische en/of psychische problemen opgevangen. Deze asielzoekers krijgen behandeling voor deze medische en/of psychische problemen alsmede vaak ook medicatie. Een deel daarvan heeft ook nog een verblijfsrechtelijke procedure lopen op medische en/of psychische gronden (oftewel een art. 64 Vw.-procedure). Desondanks krijgen zij geen Rijksopvang. Asielzoekers met ernstige psychische problemen zijn vaak niet in staat om (in voldoende mate) hun eigen verantwoordelijkheid ten aanzien van terugkeer te nemen. Voor stabilisering en verbetering van de situatie van asielzoekers met ernstige psychische problemen is het volgens psychologen en psychiaters wel van groot belang dat iemand onderdak krijgt. In verband met de openbare orde en veiligheid, medische risico's, alsmede uit humanitaire overwegingen, vinden wij het onverantwoord om asielzoekers met ernstige medische en/of psychische problemen zonder opvang en zonder enige vorm van inkomen op straat te laten staan. Wij willen u, ook vanuit de invalshoek van openbare orde en veiligheid en niet alleen vanuit de invalshoek van uw vreemdelingenbeleid, verzoeken mee te werken aan een oplossing in de vorm van opvang in een rijksvoorziening voor deze doelgroep. Hierbij willen wij u tevens wijzen op de uitspraak van het EHRM van 13 december 2016 in de zaak Paposhvili waarin aangegeven wordt dat lidstaten ook de toegankelijkheid van de medische zorg in de landen van herkomst dienen te onderzoeken. Deze uitspraak vraagt naar ons oordeel om een beleidsaanpassing ten aanzien van de vraag naar de toegankelijkheid van de zorg in de beoordeling van de IND. Als gevolg van deze uitspraak geeft de IND thans in art. 64 Vw. (uitstel van vertrek op medische gronden) – zaken aan, dat het de ruimst mogelijke beslistermijn wil nemen om zich op de consequenties van deze uitspraak te beraden (zie bijlage). Hierdoor blijft een oplossing juist langer uit voor de gemeenten die geconfronteerd zijn met dakloze asielzoekers met ernstige medische en/of psychische problemen die een procedure hebben lopen o.g.v. art. 64 Vw.

Aangezien wij in de lokale gemeenschap dagelijks worden geconfronteerd met ernstig zieke vreemdelingen verzoeken wij u vriendelijk, doch dringend, de opvang aan deze doelgroep niet langer te onthouden.

Dakloze vreemdelingen met verslavingsproblematiek

Ook worden gemeenten geconfronteerd met dakloze vreemdelingen die verslaafd zijn en welke verslaving gevolgen heeft voor de medemensen in de omgeving van betrokkene. Zowel een drugs- als drankverslaving komt voor. Vaak hangt de verslaving samen met psychische

problematiek. Ten aanzien van deze vreemdelingen moet echter eerst gewerkt worden aan het oplossen van deze verslaving om de psychische problematiek aan te kunnen pakken. Uitzetten via de DT&V is mislukt en daarom staan ze bij ons in de gemeente op straat. Meestal kan een verslaafde zijn eigen verantwoordelijkheid – bijvoorbeeld t.a.v. terugkeer - pas nemen als hij/zij niet meer verslaafd is. Een dakloos bestaan zonder voorzieningen werkt echter niet mee om van de verslaving af te komen. Daarnaast bezorgt deze groep nogal wat overlast in onze gemeenten, die alleen tijdelijk opgelost wordt wanneer betrokkenen soms kortdurend in detentie verblijven. Hierna worden ze echter in de meeste gevallen weer relatief snel vrijgelaten, omdat er geen mogelijkheden zijn om betrokkene uit te zetten naar het land van herkomst. Ook voor deze groep is het dus o.a. in het kader van de openbare orde en veiligheid van belang om een voorziening in de vorm van opvang te treffen vanwaar uit gewerkt kan worden aan een oplossing om van de verslavingsproblematiek af te komen om vervolgens verder te werken aan een structurele oplossing. Hiermee zijn zowel betrokkene zelf, de openbare orde, als ook de veiligheidsbeleving van de samenleving gebaat. Pas dan kan serieus werk worden gemaakt van terugkeer van betrokkene. Dit proces neemt echter helaas langere tijd in beslag. Vanuit het oogpunt van de openbare orde en de veiligheid, dringen wij ook hier aan op praktisch werkbare oplossingen.

Overigens worden gemeenten ook geconfronteerd met vreemdelingen die tot meerdere (of alle) bovengenoemde doelgroepen behoren, bijvoorbeeld asielzoekers met psychische problemen die verslaafd zijn en een strafblad hebben. Hier speelt multi-problematiek. Het alleen wijzen van deze vreemdeling op de eigen verantwoordelijkheid in deze (zoals dat tot op heden te vaak alleen gebeurt) werkt niet, zeker niet ten aanzien van bovenstaande doelgroepen. Hiervoor moet naar andere oplossingen gekeken worden. De urgentie voor ons moge duidelijk zijn na bovenstaande uiteenzetting.

Wij willen er dan ook van uitgaan dat u voldoende begrip heeft voor onze zorgen, de urgentie om maatregelen te treffen en bereid bent om samen met ons te kijken naar praktisch werkbare oplossingen in deze.

In afwachting van een spoedige reactie uwerzijds, tekenen wij,

Hoogachtend,

J. W. R. van Tilborg,
Voorzitter LOGO

T. Schroor,
Wethouder secretariatsgemeente Groningen

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 258 7600 AG ALMELO

Rechtbank Den Haag
Nevenzittingsplaats Groningen
Afdeling Vreemdelingenzaken
Postbus 150
9700 AD GRONINGEN

Directie Juridische Zaken
JZ Zwolle Team 13

Bezoekadres
Zulderzeelaan 43 8017 JV
ZWOLLE

Postadres
Postbus 258
7600 AG ALMELO

T +31 88 0430500
werkdagen van 9.00 tot 17.00

www.ind.nl

Datum
Betreft

Edelachtbare heer, mevrouw,

In reactie op uw brief van 22 februari 2017 bericht ik u als volgt.

Bij brief van 10 januari 2017 heeft verweerder u om aanhouding van de onderhavige zaak gevraagd, gelet op de uitspraak van 13 december 2016 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, inzake Paposhvili vs. Belgium. Verweerder heeft daarbij aangegeven dat de Staatsecretaris doende was om de uitspraak te bestuderen en te bezien op mogelijke consequenties voor het beleid en/of de uitvoeringspraktijk. Aangezien verweerder niet in staat was om enige indicatie te geven, waarbinnen het onderzoek naar de consequenties van deze uitspraak zal zijn afgerond, is verzocht om de ruimst mogelijke aanhoudingstermijn.

AWB-nummer
VK 16 / 26423

Uw rechtbank heeft daarop het verzoek om aanhouding ingewilligd en de behandeling van de zitting tot nader te bepalen datum uitgesteld. Gelet op uw brief van 22 februari 2017 is die datum 16 maart 2017.

Helaas is echter het onderzoek naar de mogelijke consequenties voor beleid en/of uitvoeringspraktijk nog niet afgerond. Daarbij is het nog immer niet mogelijk om enige indicatie te geven wanneer dit wel zal zijn gebeurd.

Gelet hierop verzoekt verweerder uw rechtbank nogmaals om de behandeling van de onderhavige zaak aan te houden. Tevens wordt wederom verzocht om hierbij de ruimst mogelijke aanhoudingstermijn te hanteren.

